

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران

نگارش اظهارنامه

فریبا کریم زاده

دکترای علوم اعصاب

رئیس گروه توسعه، نوآوری و مالکیت فکری

دانشگاه علوم پزشکی ایران

چه ابداعی قابلیت اختراع دارد؟

- سه شرط لازم است:
- جدید بودن،
- گام ابتکاری و
- قابلیت ساخت و صنعتی شدن
- جدید بودن (**Novelty**) هر چیزی است که توسط دانش پیشین پیش بینی نشده باشد جدید است.

گام ابتکاری (Innovation)

- گام ابتکاری؟؟!!
- وجود یک تفاوت واقعی و غیر بدیهی در ابداع مورد نظر و اختراعات و دانش پیشین
- هر ابتکار بدیهی از نظر یک کارشناس با سطح مهارتی متوسط قابلیت اختراع ندارد.

قابلیت ساخت و صنعتی شدن

- مبتکری ایده ساخت ماشین زمان را ادعا کرده (وسیله ای که به کمک آن بتوان زمان را به جلو و یا به عقب برد).
- این ابداع جدید است.
- گام ابتکاری دارد.

ولی

- مبتکر قادر به ساخت یک نمونه از آن نیست.

بخش های مختلف یک اظهار نامه

توصیف

- عنوان اختراع
- زمینه فنی اختراع مربوط
- مشکل فنی و بیان اهداف اختراع
- شرح وضعیت دانش پیشین
- ارائه راه حل برای مشکل فنی موجود
- توضیح اشکال، نقشه و نمودارها
- مزایای اختراع ادعایی نسبت به اختراعات پیشین
- ذکر صریح کاربرد صنعتی اختراع
- خلاصه توصیف اختراع

■ ادعا نامه

ترتیب نگارش اظهارنامه

Usual Order of Drafting

- Claims / Drawings
- Title
- Abstract
- Background
- Detailed Description
- Sequence Listing(s)

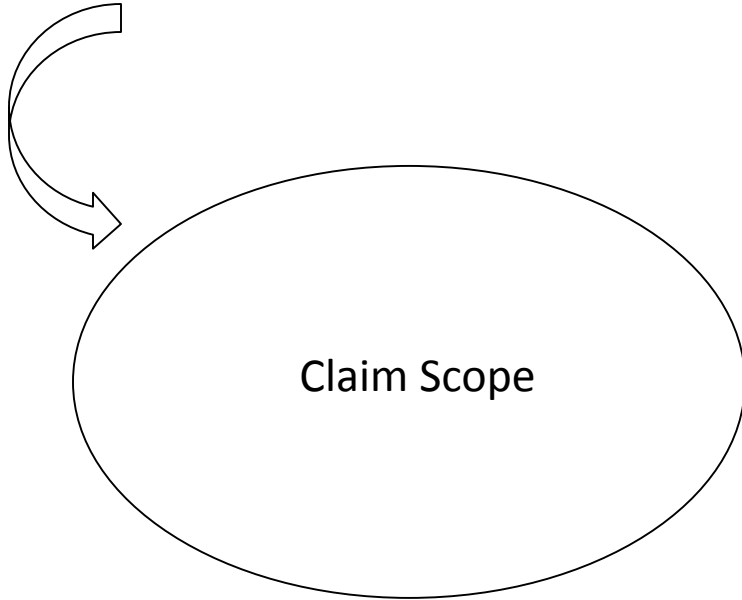
- ادعا
- نقشه ها و تصاویر
- عنوان
- خلاصه
- دانش پیشین
- جزئیات توصیف

ادعا نامه Claims

- ادعا نامه مهم ترین و حیاتی ترین بخش یک اظهارنامه است.
- تعیین کننده محدوده حقوق انحصاری (Scope) است که توسط حق ثبت اختراع داده می شود.
- ویژگی هایی از ایده باید ادعا شود که در عین تازگی و جدید بودن بدیهی نباشد.
- با اعداد شماره گذاری می شوند.
- آن چیزی برای متقاضی ارزشمند است باید در ادعانامه ذکر شود.

ادعای اختراع تعیین کننده محدوده حقوق انحصاری اختراع است.

Claims are like fence post around a property

Exclusionary Right!

تعریف سه ساختار حقوقی

- ایده Invention: تصور ذهنی بدون هیچ ماهیت فیزیکی
- ماهیت فیزیکی یا embodiment: تحقق ایده به شکل ملموس (Tangible).
- ادعا (Claim): به گونه ای باید نوشته شود که علاوه بر محافظت ماهیت فیزیکی اختراع، از نقض شدن آن توسط سایر تصورات ذهنی و ایده های احتمالی نزدیک به آن نیز حفظ نماید.

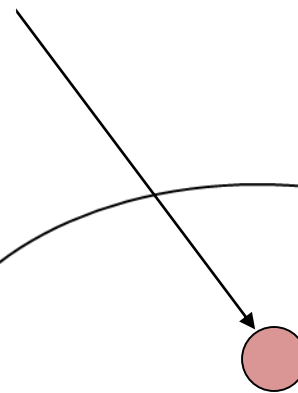
Protect the entire invention (Not only a single embodiment)

Conception of Invention

Embodiment

Claim Scope

مثال:

- سفالگری یک لیوان سفالی قرمز رنگ ساخته است و می خواهد ادعاینامه ای برای آن تنظیم نماید.
- لیوانی سفالی، قرمز رنگ با یک دسته
- محدوده انحصار سفالگر با ادعای فوق چگونه است؟

هدف ادعا محافظت از محدوده اختراع است نه منحصرأً ماهیت فیزیکی

این ادعا می تواند با یک اختراع دیگر مانند لیوان پلاستیکی، یا لیوان آبی رنگ نقض شود.

اگر ادعا اینگونه نوشته شود: **لیوان دسته دار**

بدین ترتیب رنگ و جنس که ادعا را محدود می کند از ادعا حذف می شود.

Need to Protect All Embodiments

لیوان دسته دار

Independent Claim

ادعای مستقل

- هر اظهارنامه حداقل یک ادعای مستقل دارد.
- اولین ادعا معمولا ادعای مستقل است.
- ادعای مستقل تعیین کننده محدوده ی حق انحصاری اختراع است که نسبت به دانش پیشین باید جدید و دارای گام ابتکاری باشد.
- تا حد امکان ادعای اول (مستقل) وسیع نوشته شود.
- معمولا تعدادی ادعای وابسته نیز می توان اضافه نمود که می تواند در برگیرنده ی ویژگی های ادعا شده در ادعای مستقل باشد و یا ویژگی هایی به آن اضافه شود.

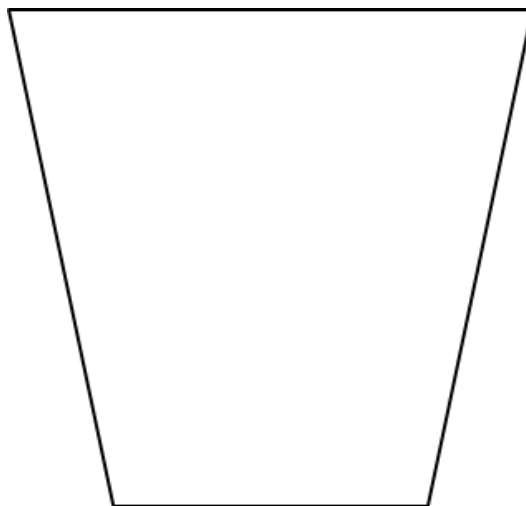
ادعاها محدوده ای مانند یک هرم معکوس را می سازند

First Claim

Last Claim

Claim Scope

Broad

Narrow

ادعای مستقل باید:

- ✓ محدوده ی انحصار را تعریف نماید.
- ✓ بیانگر راه حل برای مشکل مطرح شده باشد.
- ✓ از تکرار دانش پیشین خودداری شود.
- ✓ روشن و واضح است.
- ✓ بهتر است ادعای مستقل در یک جمله نوشته شود.

برای تنظیم ادعا نامه ابتدا....

- ۱- مشخص نمائید چه چیز در ابداع شما جدید است.
- ۲- قرار است کدام بخش ها از ابداعتان به انحصار شما درآید.
- ۳- چه بخشی از ابداع شما از لحاظ تجاری شدن حیاتی است.
- ۴- رقبایتان را شناسایی نمائید.

چگونه یک ادعای مستقل با محدوده وسیع در حد امکان بنویسیم؟

- جمله ادعای مستقل را به بخش های مختلف تقسیم کنید:
- آغازگر (Preamble)
- عبارات تعیین کننده بازه ادعا (Transition)
- بدنه ادعا (Body of the claim): ویژگی های ابداع

ساختار ادعا: آغازگر

آیا ابداع:

- یک محصول است؟ (یک محتوای فیزیکی)
- آغازگر با عباراتی نظیر یک وسیله، یک سیستم، یک ترکیب شیمیایی و یا یک کیت و ...

- مثال: یک لیوان
یا وسیله ای برای بریدن،
کیتی برای سنتز DNA

- یک روش برای انجام یک کار است؟ (روشی برای ساختن یک محصول)

- مثال: روشی برای دم کردن چای
روشی برای عصاره گیری
روشی برای تعیین گروه خونی

ساختار ادعا: عبارات تعیین کننده بازه

- لغات یا عباراتی که به دنبال آغازگر نوشته می شود و نشان می دهد که ابداع شما به کدام یک از ویژگی های ذیل محدود می شود:
- بازه گسترده: محدوده ادعا را وسیع می کند (دربگیرنده ویژگی هایی علاوه بر ویژگی های موجود در ابداع است)
- بازه محدود: محدوده ادعا را تنها به ویژگی های موجود در ابداع محدود می کند.

ساختار ادعا: بازه

- مثال:
- استفاده از لغات دارای مواردی از جمله یا از قبیل..... می شود، می تواند محدوده ی ادعا را گسترده تر نماید.
در لاتین کلمات **Comprising/including** این خاصیت را دارند.
- استفاده از لغاتی نظیر **شامل** .....بازه ادعا را محدود می کند.
در لاتین کلمه **Consisting of** این خاصیت را دارد.
- پس بهتر است در ادعا از کلماتی نظیر از جمله یا از قبیل....استفاده نمائیم.

ساختار ادعا: بدنه

- بدنه ادعا ویژگی های ضروری و اساسی و همچنین تفاوت های ابداع را با اختراعات پیشین را مشخص می کند.
- یک لیوان که دارای اجزایی از جمله حداقل یک دسته است.

بدنه

بازه

آغازگر

- روشی برای دم کردن چای (آغازگر) که شامل مراحل از جمله (بازه) غوطه ور شدن برگ های چای در آب است در حالی که برگ ها در داخل کیسه قرار گرفته اند (بدنه).

دستورالعمل زیر را دنبال کنید:

- ۱- یک لیست از تمام ویژگی های ابداعتان تهیه نمایید.
- ۲- بررسی کنید کدام یک از ویژگی های ضروری کدامند: ویژگی ضروری محسوب می شود که علاوه بر جدید و نو بودن

باید

در ادعا آورده شوند.

- ۳- سایر ویژگی های غیر ضروری را حذف نمایید.

مثال محصول

- نمونه ۱: یک لیوان **قرمز رنگ** که **یک دسته** دارد.
- نمونه ۲: یک لیوان **سفالی** دسته دار
- ادعای پیشنهادی: **یک لیوان که دارای اجزایی از جمله حداقل یک دسته است.**

مثال روش

نمونه اول: روشی برای دم کردن چای که شامل غوطه ور شدن چای در آب ۹۰ درجه در حالی که برگ ها در کیسه محفوظند.

نمونه دوم: روشی برای دم کردن چای که شامل غوطه ور شدن چای در آب ۹۰ درجه در حالی که برگ ها در کیسه هرمی شکل محفوظند.

نمونه سوم: روشی برای دم کردن چای که شامل غوطه ور شدن چای در آب در حالی که برگ ها در کیسه پارچه ای محفوظند.

ادعای پیشنهادی: روشی برای دم کردن چای که شامل مراحل از جمله غوطه ور شدن چای در آب است در حالی که برگ ها در کیسه محفوظند.

ادعاهای وابسته

Dependent claims

- این ادعاها به ادعای مستقل استناد می کنند.
- با عباراتی نظیر: همانطور که در ادعای شماره ۱ گفته شد، بر اساس ادعای شماره ۱ و یا اختراع مذکور در شماره ۱ .....
- ویژگی های محدود کننده و یا غیر ضروری را می توان در این ادعاها قید نمود.

مثال محصول

- ادعای مستقل:

- ۱- یک لیوان که دارای اجزایی از جمله حداقل یک دسته است.

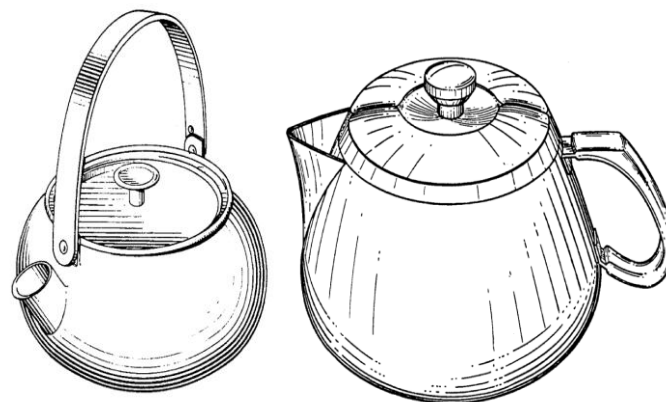
- ادعاهای وابسته:

- ۲- لیوان مذکور در ادعای ۱ از جنس سفال و قرمز رنگ است.
- ۳- لیوان مذکور در ادعای ۱ قاعده لیوان کوچکتر از دهانه ی آن است.

تمرین: یک قوری جدید با دو فنجان

دانش پیشین و ظروف مشابه

وسایل مشابه

ادعاهای پیشنهادی

- ادعای محصول: ظرفی دارای اجزایی از جمله حداقل دو لوله به نحوی که خروج محتوای آن همزمان از هر دو لوله صورت می گیرد.
- ادعای روش: روشی برای پرکردن همزمان حداقل دو ظرف با استفاده از یک قوری که دارای اجزایی از قبیل حداقل دو لوله است.

عنوان اظهارنامه

- حداکثر ۵۰۰ کاراکتر (۳ تا ۱۰ کلمه) کوتاه و اختصاصی باشد.
- از کلماتی نظیر بهتر، نوین و یا جدید استفاده نکنید.
- از عباراتی نظیر: سایر و غیره استفاده نکنید.
- مثال:
- سامانه ای برای بایگانی پایگاه داده ها
- روش تولید آترواستاتین آمورف

خلاصه اختراع

- در کشور ما بین ۷۰ تا ۲۰۰ کلمه است.

- موارد ذیل در آن گنجانده شود:

(۱) زمینه فنی که اختراع به آن تعلق دارد.

(۲) مشکل فنی موجود و راه حل ارائه شده

(۳) فرمول ها و معادلات شیمیایی

**در خلاصه بیشتر باید برجستگی های تکنیکی و فنی ابداعتان
بیان شود نه مزایا و برتری های آن**

مشکل فنی و بیان اهداف اختراع

- هدف از ابداع رفع یک مشکل موجود است.
- متقاضی باید عنوان نماید که پس از تفکر و تدبر به مشکل موجود راه حلی نو و مبتکرانه ارائه نموده است.

شرح دانش پیشین

- پرداختن به دانش فنی پیشین به احراز نو بودن و گام ابتکاری ابداعتان کمک می کند.
- دانش پیشین شامل کلیه مستندات افشا شده در دنیا می باشد (مقاله، سمینار، کتاب، سایت های اینترنتی، انیمیشن و ...).

ارائه راه حل

- در توصیف راه حل یا همان ابداعتان باید کامل، روشن و غیر مبهم افشا شود.
- هر فردی با مهارت و دانش معمولی قادر به ساخت و یا انجام ابداع شما باشد.
- روش انجام یا ساخت ابداعتان را در این بخش به طور کامل بنویسید.

بیان واضح و دقیق مزایا

- مقایسه ی ابداعتان با راه حل های پیشین (مزایا) احتمال جلب سرمایه گذاران، تولید کنندگان و صنعتگران را افزایش می دهد.
- شانس شما در بازار کسب و کار زیاد می شود.
- اشاره به نکاتی مثل:
  - صرفه ی زمانی
  - صرفه ی هزینه ها
  - صرفه انرژی
  - صرفه زیست سازگار و .....

ذکر صریح کاربرد صنعتی

- اگر ماهیت ابداع شما گویای کاربرد صنعتی نیست با ذکر آن می توان زمینه استفاده یا سوء استفاده رقبا را از بین برد.

تمرین

- برای شکل مقابل، ادعایی بنویسید که با برجسته کردن تفاوت ها با دانش پیشین و گام ابتکاری موفق به کسب سند اختراع شود.

ابداع زیر در گذشته موفق به اخذ سند اختراع شده

ادعاهای پیشنهادی

۱- یک آویز منعطف که شامل مواردی است از جمله: (ادعای مستقل)

(الف) یک سر با قاعده تخت

(ب) یک بازوی منعطف

(ج) یک بخش نگهدارنده

۲- در قاعده سر آویز منعطف که در ادعای شماره ۱ آمده است یک لاستیک و در سطح رویین آن یک بخش تزئینی تعبیه شده است.

۳- آویز منعطف که در ادعای شماره ۱ آمده است دارای یک بازوی جمع شونده به دور بخش سری است.

۴- بازوی جمع شونده آویز منعطف که در ادعای ۳ آمده است در زمان جمع شدن به وسیله یک بخش متصل کننده به دور سر متصل می شود.

۵- بخش سر آویز منعطف که در ادعای شماره ۱ آمده است به بازوی جمع شونده که در ادعای شماره ۴ آمده است به وسیله یک مفصل متحرک متصل می شود.

۶- مفصل متحرک که در ادعای ۵ آمده است فاصله سر و بازو را تنظیم می کند.

همراهتان هستیم

021-86702567

<http://patent.iums.ac.ir>

https://www.aparat.com/Patent_IUMS

Patent@iums.ac.ir

